

Eiropas Reģionu komitejas atzinums "Teritoriālā klasifikācija un tipoloģijas"

(2017/C 342/11)

Ziņotājs: Mieczysław Struk (PL/PPE), Pomožes vojevodistes maršals

Atsauces dokuments: Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko attiecībā uz teritoriālajām tipoloģijām (*Tercet*) groza Regulu (EK) Nr. 1059/2003

COM(2016) 788 final

I. IETEIKUMI GROZĪJUMIEM

1. grozījums

COM(2016) 788 final

1. pants

Grozīt 1. punktu

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
1. pants	1. pants
Regulu (EK) Nr. 1059/2003 groza šādi:	Regulu (EK) Nr. 1059/2003 groza šādi:
(1) regulas 1. pantu aizstāj ar šādu:	(1) regulas 1. pantu aizstāj ar šādu:
"1. pants	"1. pants
Priekšmets	Priekšmets
1. Ar šo regulu izveido teritoriālo vienību kopēju statistisko klasifikāciju (<i>NUTS</i>), lai nodrošinātu saskaņotas statistikas vākšanu, apkopošanu un izplatīšanu dažādos ES teritoriālajos līmeņos.	1. Ar šo regulu izveido teritoriālo vienību kopēju statistisko klasifikāciju (<i>NUTS</i>), lai nodrošinātu saskaņotas statistikas vākšanu, apkopošanu un izplatīšanu dažādos ES teritoriālajos līmeņos.
2. <i>NUTS</i> klasifikācija ir izklāstīta I pielikumā.	2. <i>NUTS</i> klasifikācija ir izklāstīta I pielikumā.
3. Vietējās administratīvās vienības (<i>LAU</i>), kas minētas 4. pantā, papildina <i>NUTS</i> klasifikāciju.	3. Vietējās administratīvās vienības (<i>LAU</i>), kas minētas 4. pantā, papildina <i>NUTS</i> klasifikāciju.
4. Statistikas koordinātu tīkli, kas minēti 4.a pantā, papildina <i>NUTS</i> klasifikāciju. Tos izmanto, lai aprēķinātu teritoriālās tipoloģijas, kas pamatojas uz iedzīvotājiem .	4. Statistikas koordinātu tīkli, kas minēti 4.a pantā, papildina <i>NUTS</i> klasifikāciju. Tos izmanto, lai aprēķinātu teritoriālās tipoloģijas, kas pamatojas uz iedzīvotāju sadalījumu un blīvumu .
5. Attiecinot tipus uz teritoriālajām vienībām, Savienības teritoriālās tipoloģijas, kas minētas 4.b pantā, papildina <i>NUTS</i> klasifikāciju.”;	5. Attiecinot tipus uz teritoriālajām vienībām, Savienības teritoriālās tipoloģijas, kas minētas 4.b pantā, papildina <i>NUTS</i> klasifikāciju.”;

Pamatojums

Precizāks formulējums.

2. grozījums

COM(2016) 788 final

1. pants

Grozīt 5. punktu

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
(5) iekļauj šādu 4.a un 4.b pantu:	(5) iekļauj šādu 4.a un 4.b pantu:
(..)	(..)
4.b pants	4.b pants
Savienības teritoriālās tipoloģijas	Savienības teritoriālās tipoloģijas
(..)	(..)
3. Šādas tipoloģijas izveido LAU līmenī:	3. Šādas tipoloģijas izveido LAU līmenī:
a) urbanizācijas pakāpe (DEGURBA):	a) urbanizācijas pakāpe (DEGURBA):
— "Pilsētu teritorijas":	— "Pilsētu teritorijas",
— " Pilsētas " vai "Blīvi apdzīvotas teritorijas",	— "Blīvi apdzīvotas teritorijas",
— " Mazpilsētas un piepilsētas " vai "Vidēji blīvi apdzīvotas teritorijas",	— "Vidēji blīvi apdzīvotas teritorijas",
— " Lauku teritorijas " vai "Mazapdzīvotas teritorijas";	— "Mazapdzīvotas teritorijas";
b) funkcionālās pilsētu teritorijas:	b) funkcionālās pilsētu teritorijas:
— " Pilsētas " un to "Svārstsatiksmes zonas";	— " Pilsētu teritorijas " un to "Svārstsatiksmes zonas";
c) piekrastes teritorijas:	c) piekrastes teritorijas:
— "Piekrastes teritorijas",	— "Piekrastes teritorijas",
— "Teritorijas, kas nav piekrastes teritorijas".	— "Teritorijas, kas nav piekrastes teritorijas".
Ja dalībvalstī ir vairāk nekā viens LAU administratīvais līmenis, Komisija (Eurostat) apspriežas ar minēto dalībvalsti, lai noteiktu LAU administratīvo līmeni, ko izmanto tipoloģiju attiecināšanai.	Ja dalībvalstī ir vairāk nekā viens LAU administratīvais līmenis, Komisija (Eurostat) apspriežas ar minēto dalībvalsti, lai noteiktu LAU administratīvo līmeni, ko izmanto tipoloģiju attiecināšanai.
4. Šādas tipoloģijas un apzīmējumus izveido NUTS 3. līmenī:	4. Šādas tipoloģijas un apzīmējumus izveido NUTS 3. līmenī:

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>a) pilsētu-lauku tipoloģija:</p> <ul style="list-style-type: none"> — “Galvenokārt pilsētu reģioni”, — “Pārejas reģioni”, — “Galvenokārt lauku reģioni”; <p>b) metropoles tipoloģija:</p> <ul style="list-style-type: none"> — “Metropoles reģioni”, — “Nemetropoles reģioni”; <p>c) piekrastes tipoloģija:</p> <ul style="list-style-type: none"> — “Piekrastes reģioni”, — “Reģioni, kas nav piekrastes reģioni”. 	<p>a) pilsētu-lauku tipoloģija:</p> <ul style="list-style-type: none"> — “Galvenokārt pilsētu reģioni”, — “Pārejas reģioni”, — “Galvenokārt lauku reģioni”; <p>b) metropoles tipoloģija:</p> <ul style="list-style-type: none"> — “Metropoles reģioni”, — “Nemetropoles reģioni”; <p>c) piekrastes tipoloģija:</p> <ul style="list-style-type: none"> — “Piekrastes reģioni”, — “Reģioni, kas nav piekrastes reģioni”; <p>d) salu tipoloģija:</p> <ul style="list-style-type: none"> — “Salu reģioni”, — “Reģioni, kas nav salu reģioni”; <p>e) kalnu tipoloģija:</p> <ul style="list-style-type: none"> — “Kalnu reģioni”, — “Reģioni, kas nav kalnu reģioni”; <p>f) robežu tipoloģija:</p> <ul style="list-style-type: none"> — “Pierobežas reģioni”, — “Reģioni, kas nav pierobežas reģioni”; <p>g) apdzīvotības tipoloģija:</p> <ul style="list-style-type: none"> — “Mazapdzīvoti reģioni”, — “Reģioni, kas nav mazapdzīvoti”, — “Novecojoši reģioni”, — “Nenovecojoši reģioni”, — “Reģioni, kuru apdzīvotība samazinās”, — “Reģioni, kuru apdzīvotība nesamazinās”; <p>h) nomaļu tipoloģija:</p> <ul style="list-style-type: none"> — “Nomaļu reģioni”, — “Reģioni, kas nav nomaļu”.

Pamatojums

Teritorijas, kurām ir konkrētas (ģeogrāfiskas, ekonomiskas, sociālas un demogrāfiskas) īpatnības, varēs izmantot attiecīgus rādītājus, lai palīdzētu īstenot publiskas rīcībpolitikas, ar kurām tiek risinātas teritoriju problēmas.

3. grozījums

COM(2016) 788 final

1. pants

Grozīt 5. punktu

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
(5) iekļauj šādu 4.a un 4.b pantu:	(5) iekļauj šādu 4.a un 4.b pantu:
(..)	(..)
4.b pants	4.b pants
Savienības teritoriālās tipoloģijas	Savienības teritoriālās tipoloģijas
(..)	(..)
5. Komisija ar īstenošanas aktiem nosaka vienādus nosacījumus attiecībā uz tipoloģiju saskaņotu piemērošanu dalībvalstīs un Savienības līmenī. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 7. pantā minēto pārbaudes procedūru.	5. Komisija, apspriežoties ar dalībvalstīm un reģioniem , nosaka vienādus nosacījumus attiecībā uz tipoloģiju saskaņotu piemērošanu dalībvalstīs un Savienības līmenī.
	6. Šā panta 3. un 4. punktā minētās tipoloģijas varētu papildināt ar jaunām, ja ir pamatota nepieciešamība, ko konstatējušas dalībvalstis vai Reģionu komiteja un apstiprinājusi Komisija.

Pamatojums

Teritorijas, kurām ir konkrētas (ģeogrāfiskas, ekonomiskas, sociālas un demogrāfiskas) īpatnības, varēs izmantot attiecīgus rādītājus, lai palīdzētu īstenot publiskas rīcībpolitikas, ar kurām tiek risinātas teritoriju problēmas.

II. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

EIROPAS REĢIONU KOMITEJA (RK)

1. uzsver, ka Eiropas reģionālā statistika ir nozīmīgs instruments mērķtiecīgas politikas veidošanā un noderīgs rīks, kas ļauj izprast un kvantitatīvi izvērtēt politisko lēmumu ietekmi konkrētās teritorijās. Minēto statistiku ļoti dažādos nolūkos izmanto daudzi publiskā un privātā sektora lietotāji, tostarp reģionālās un vietējās pašvaldības, un tā nodrošina objektīvu pamatu, lai atbalstītu lēmumu pieņemšanas procesus daudzās publiskās intervences jomās, tādās kā atbalsts MVU, inovācijas politika, izglītība, darba tirgus, transports, tūrisms un jūras nozares;

2. apstiprina, ka teritoriālajām tipoloģijām, kas izriet no Eiropas statistikas, ir liela nozīme reģionālajā politikā, jo tās var veicināt uz faktiem balstītus politikas pasākumus un vairāk integrētas teritoriālas pieejas, kurās ņemta vērā ES reģionu daudzveidība;

3. pieņem zināšanai Eiropas Komisijas iniciatīvu grozīt Regulu (EK) Nr. 1059/2003 attiecībā uz teritoriālajām tipoloģijām (*Tercet*). Šo tipoloģiju kodifikācija vienā juridiskā tekstā varētu ļaut apkopot datus par dažādiem teritoriju veidiem, nodrošinot esošās metodikas saskaņotu un pārredzamu piemērošanu gan ES, gan dalībvalstu līmenī. Tomēr tas nedrīkst novest pie jaunās *Tercet* klasifikācijas iekļaušanas atbilstības noteikumos kādā no ES politikas jomām, tostarp kohēzijas politikā;

4. secina, ka leģislatīvais priekšlikums grozīt Regulu (EK) Nr. 1059/2003 atbilst subsidiaritātes principam, jo mērķi ES līmenī izveidot, koordinēt un uzturēt saskaņotu statistikas klasifikāciju statistikas vajadzībām nevar pietiekami labi sasniegt, ja dalībvalstis rīkojas vienas pašas. Tomēr, no otras puses, atbilstību subsidiaritātes principam var nodrošināt tikai tad, ja teritoriālās tipoloģijas tiek saskaņotas, intensīvi apspriežoties ar dalībvalstīm un reģioniem. Turklāt leģislatīvajā priekšlikumā principā paredzēti tikai tie pasākumi, kas nepieciešami priekšlikuma mērķu sasniegšanai, tādēļ var uzskatīt, ka tas atbilst proporcionalitātes principam;

5. uzsver, ka vajadzīgs ciešāks dialogs starp valstu statistikas iestādēm un reģionālajām (vietējām) pašvaldībām, lai gādātu, ka jaunās *Tercet* klasifikācijas izstrādē tiek pietiekami ņemtas vērā dažādu teritoriju sociālekonomiskās, telpiskās un administratīvās īpatnības;
6. uzsver, ka ir svarīgi ņemt vērā specifisko situāciju teritorijās ar īpašām ģeogrāfiskām, ekonomiskām, sociālām un demogrāfiskām iezīmēm, kas būtu pienācīgi jāietver Eiropas reģionālajā statistikā, lai stiprinātu ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju, kā noteikts LESD 174. pantā;
7. šajā saistībā vērš uzmanību uz:
- a) LESD 174. pantu, kurā noteikts, ka īpaša uzmanība ir veltīta lauku apvidiem, apvidiem, kurus skar rūpniecības restrukturizācija, kā arī reģioniem, kuros ir būtiska vai pastāvīga ekonomiska vai demogrāfiska atpalicība, piemēram, galējie ziemeļu reģioni ar mazu iedzīvotāju blīvumu, kā arī salas un pārrobežu un kalnu reģioni;
  - b) *Zaļo grāmatu par teritoriālo kohēziju* (COM(2008) 616 final) un tai pievienoto Komisijas dienestu darba dokumentu (SEC (2008) 2550), kuros minētas teritoriālās tipoloģijas, piemēram, pierobežas reģioni, kalnu reģioni, salu reģioni un mazapdzīvoti reģioni. Šīs tipoloģijas jau ir izmantotas *Piektajā ziņojumā par ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju* (publicēts 2010. gada novembrī);
  - c) RK atzinumu par iepriekš minēto zaļo grāmatu (COTER-IV-020), kurā Eiropas Komisija ir aicināta paplašināt savus pētījumus, lai izstrādātu attiecīgus rādītājus īpašajām sociāli ekonomiskajām problēmām, ar ko saskaras konkrētu veidu reģioni, piemēram, kalnu reģioni, salas, reģioni ar zemu apdzīvotības blīvumu un pierobežas reģioni, un būtiski uzlabotu statistikas datus un to atspoguļojumu kartēs ar nolūku parādīt patieso situāciju;
  - d) RK atzinumu "*Sestais ziņojums par ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju*" (COTER-V-052), kurā aicināts labāk ievērot LESD 174. panta noteikumus;
  - e) RK atzinumu "*Teritoriālās attīstības rādītāji — IKP un ne tikai*" (COTER-VI-009), kurā norādīts, ka trūkst kvantitatīvas informācijas par tiem dažādajiem ES reģioniem, kam piemīt īpašas (ģeogrāfiskās, ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās) iezīmes, kas ietekmē to attīstību, kā arī ierosināts, ka Komisijai (*Eurostat*) jāpieņem Līgumā noteiktās teritoriālās kategorijas, lai palīdzētu pareizi īstenot ES rīcībpolitikas ar teritoriālu dimensiju;
  - f) RK atzinuma projektu "*Uzņēmējdarbība salās. Ieguldījums teritoriālajā kohēzijā*" (COTER-VI/022), kurā ierosināts iekļaut salas kā papildu kategoriju priekšlikumā Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko groza *Tercet* regulu;
8. pauž nožēlu par to, ka Komisijas priekšlikumā iekļautais teritoriālo tipoloģiju skaits ir ierobežots un nav ņemtas vērā citas tipoloģijas, kas saistītas ar teritorijām ar īpašām ģeogrāfiskām, ekonomiskām, sociālām un demogrāfiskām iezīmēm un kas jau ir izstrādātas un tiek izmantotas, proti, salu reģionu, kalnu reģionu, pierobežas reģionu, mazapdzīvotu reģionu un tālāko reģionu tipoloģijas. Ir ļoti svarīgi pieņemt tādas teritoriālās tipoloģijas, kas statistiski atspoguļo šo reģionu daudzveidību un sarežģītību, lai šīs teritorijas labāk ņemtu vērā. Tādēļ RK iesaka, grozot *Tercet* regulu, un šajā procesā iesaistot dalībvalstis un reģionus, regulā iekļaut atsauces uz iepriekš minētajām teritoriālajām tipoloģijām.

Briselē, 2017. gada 13. jūlijā

Eiropas Reģionu komitejas
priekšsēdētājs

Markku MARKKULA